

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος
"Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία"

26 – 5 - 2016

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«Ενίσχυση Τουριστικών ΜΜΕ για τον εκσυγχρονισμό τους και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών»

1. Ποιοι μπορούν να υποβάλλουν στη Δράση;

Απάντηση: Μέσω της Δράσης ενισχύονται οι **υφιστάμενες και νέες** μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, **που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού** και διαθέτουν επιλέξιμο για τη Δράση ΚΑΔ.

Πιο συγκεκριμένα:

- **Υφιστάμενες επιχειρήσεις**, είναι εκείνες που έχουν **δύο (2) ή περισσότερες πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις**. Σε επιχειρήσεις με τρεις ή περισσότερες χρήσεις, απαιτείται η επιχείρηση να απασχολεί κατά μέσο όρο την τριετία 2013-2015 τουλάχιστον μισή (0,5) ΕΜΕ μισθωτής εργασίας. Σε επιχειρήσεις με δύο χρήσεις απαιτείται, κατ' αναλογία, η επιχείρηση να απασχολεί κατά μέσο όρο την διετία 2014-2015 τουλάχιστον μισή (0,5) ΕΜΕ μισθωτής εργασίας
- **Νέες επιχειρήσεις**, είναι εκείνες που έχουν συσταθεί μέχρι 31/12/2015, απασχολούν τουλάχιστον μισή (0,5) ΕΜΕ μισθωτής εργασίας και δεν εμπίπτουν στην ως άνω κατηγορία των υφιστάμενων.
(βλέπε Κεφάλαιο Ι.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)

Το πρώτο και δεύτερο σημείο της απάντησης αναδιαμορφώνεται βάσει της με Α.Π. 1773/446/Α2/08.04.2016 Απόφασης πρώτης (1^{ης}) τροποποίησης της πρόσκλησης ως εξής:

- **Υφιστάμενες επιχειρήσεις**, είναι εκείνες που έχουν **δύο (2) ή περισσότερες πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις** από την ημερομηνία απόκτησης/προσθήκης επιλέξιμου για το πρόγραμμα ΚΑΔ. Σε επιχειρήσεις με τρεις ή περισσότερες χρήσεις, απαιτείται η επιχείρηση να απασχολεί κατά μέσο όρο την τριετία 2013-2015 τουλάχιστον μισή (0,50) ΕΜΕ μισθωτής εργασίας. Σε επιχειρήσεις με δύο χρήσεις απαιτείται, κατ' αναλογία, η επιχείρηση να απασχολεί κατά μέσο όρο την διετία 2014-2015 τουλάχιστον μισή (0,50) ΕΜΕ μισθωτής εργασίας.
- **Νέες επιχειρήσεις**, είναι εκείνες που έχουν συσταθεί μέχρι 31/12/2015, απασχολούν τουλάχιστον μισή (0,5) ΕΜΕ μισθωτής εργασίας και δεν εμπίπτουν στην ως άνω κατηγορία των υφιστάμενων. Σε επιχειρήσεις με μία κλεισμένη χρήση, απαιτείται η

επιχείρηση να απασχολεί κατά το έτος 2015 τουλάχιστον μισή (0,50) ΕΜΕ μισθωτής εργασίας. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση έχει λιγότερο από ένα έτος λειτουργίας, απαιτείται να απασχολεί τουλάχιστον μισή (0,50) ΕΜΕ για το διάστημα λειτουργίας της **(βλέπε Κεφάλαιο 1.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)**

2. Ποιό είναι το ύψος του προϋπολογισμού που μπορεί να υποβάλλει κανείς στη Δράση;

Απάντηση: Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον συνολικό Κύκλο Εργασιών του έτους 2015 ή το ποσόν των εκατόν πενήντα χιλιάδων ευρώ (150.000€), αν ο κύκλος εργασιών είναι μεγαλύτερος από τα 150.000€ και δεν μπορεί να είναι κατώτερος των δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (15.000€).

- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο θα έχει προϋπολογισμό μικρότερο από 15.000€, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δε θα μπορεί να υποβληθεί.
- Στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο θα έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο των 150.000€, το ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή για την υλοποίηση του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους.

(βλέπε Κεφάλαιο 1.1.6.2 «ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ» της Πρόσκλησης)

Η πρώτη παράγραφος της απάντησης αναδιαμορφώνεται βάσει της με Α.Π. 1773/446/Α2/08.04.2016 Απόφασης πρώτης (1ης) τροποποίησης της πρόσκλησης ως εξής:

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον συνολικό Κύκλο Εργασιών τουριστικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης του έτους 2015 ή το ποσόν των εκατόν πενήντα χιλιάδων ευρώ (150.000€), αν ο κύκλος εργασιών είναι μεγαλύτερος από τα 150.000€ και δεν μπορεί να είναι κατώτερος των δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (15.000€). Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που η επιχείρηση διαθέτει μικτή δραστηριότητα, τότε θα λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών μόνο των τουριστικών δραστηριοτήτων.

(βλέπε Κεφάλαιο 1.1.6.2 «ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ» της Πρόσκλησης)

3. Ποιό είναι το ποσοστό επιδότησης;

Απάντηση: Το ποσοστό Δημόσιας Επιχορήγησης είναι 40%. Σε περίπτωση πρόσληψης νέου προσωπικού για τουλάχιστον μια επιπλέον (1) ΕΜΕ μισθωτής εργασίας(η επίτευξη του στόχου ελέγχεται κατά την τελική πιστοποίηση) το ποσοστό Δημόσιας Επιχορήγησης αυξάνεται σε 50%.

(βλέπε Κεφάλαιο 1.1.7 «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ» της Πρόσκλησης)

4. Ποιό είναι το χρονικό διάστημα υλοποίησης του προγράμματος;

Απάντηση: Η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους εικοσιτέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης.

Επισημαίνεται ότι δαπάνες τουλάχιστον ίσες με το 30% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης, θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί και να έχουν αποτελέσει αντικείμενο αιτήματος επαλήθευσης στο πρώτο έτος υλοποίησής της, εφόσον η ημερομηνία ολοκλήρωσης της χρηματοδοτούμενης επένδυσης υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.

Στην Ενότητα «I.1.11.2 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ -ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ» της Αναλυτικής Πρόσκλησης, καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας απαίτησης.

5. Πότε υποβάλλονται τα δικαιολογητικά;

Απάντηση : Τα δικαιολογητικά θα υποβληθούν μετά την αξιολόγηση και την έκδοση της Απόφασης με τον προσωρινό κατάλογο δυνητικών δικαιούχων. Στην ίδια απόφαση θα ορίζεται και ο τόπος και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών από τους δυνητικούς δικαιούχους.

6. Σε ποιές περιφέρειες αφορά η Δράση και τι προϋπολογισμό έχει;

Απάντηση: Η Δράση αφορά σε όλη την Ελλάδα. Χρηματοδοτείται με το συνολικό ποσό των 70.000.000 € (Δημόσια Δαπάνη) και κατανέμεται στις περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	28.756.000
Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη	23.044.000
Αττική	9.800.000
Στερεά Ελλάδα	2.800.000
Νότιο Αιγαίο	5.600.000
ΣΥΝΟΛΟ	70.000.000

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η απάντηση τροποποιείται βάσει της με Α.Π. 2595/687/Α2/19.05.2016 Απόφασης τρίτης (3ης) τροποποίησης της πρόσκλησης ως εξής:

Απάντηση: Η Δράση αφορά σε όλη την Ελλάδα. Χρηματοδοτείται με το συνολικό ποσό των 90.000.000 € (Δημόσια Δαπάνη) και κατανέμεται στις περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	36.972.000
Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη	29.628.000
Αττική	12.600.000
Στερεά Ελλάδα	3.600.000
Νότιο Αιγαίο	7.200.000
ΣΥΝΟΛΟ	90.000.000

7. Μπορεί κάποιος ενδιαφερόμενος επενδυτής να υποβάλει δύο προτάσεις στη Δράση;

Απάντηση: Κάθε επιχείρηση μπορεί να υποβάλει **ένα** επενδυτικό σχέδιο ανά Α.Φ.Μ.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)

8. Η επένδυση μπορεί να αφορά περισσότερες από μία Περιφέρειες;

Απάντηση: Η επένδυση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί **σε μια μόνο** Περιφέρεια.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)

9. Ποιά είναι η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων;

Απάντηση:

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται ΜΟΝΟ ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis)

Το έντυπο υποβολής θα είναι διαθέσιμο στο ΠΣΚΕ από την ημερομηνία έναρξης της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης.

Σημειώνεται ότι πριν ολοκληρωθεί η ηλεκτρονική υποβολή, ο Δικαιούχος (ο νόμιμος εκπρόσωπος) επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ ένα ηλεκτρονικό έντυπο (.pdf) με σφραγίδα και υπογραφή, στο οποίο δηλώνει ότι ο ίδιος αναλαμβάνει την ευθύνη της υποβολής της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης. Χωρίς την επισύναψη του εγγράφου κατάλληλα υπογεγραμμένου και σφραγισμένου η υποβολή δεν θα μπορεί να ολοκληρωθεί.

Σημειώνουμε ότι δεν κατατίθεται φυσικός φάκελος με τεκμηρίωση (δικαιολογητικά) κατά τη φάση της υποβολής. Τα δικαιολογητικά θα υποβληθούν μετά την αξιολόγηση και την προσωρινή βαθμολογική κατάταξη και μόνον για τα δυνητικά εντασσόμενα επενδυτικά σχέδια.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.8 «I.1.8– ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ» της Πρόσκλησης)

10. Ποιά είναι η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών

Απάντηση: Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης (δηλαδή 11.02.2016) πλην της Παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διαχείρισης του επενδυτικού σχεδίου που είναι επιλέξιμες από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της Πρόσκλησης)

11. Ποιές μορφές επιχειρήσεων χρηματοδοτούνται από τη Δράση;

Απάντηση: Στη Δράση γίνονται δεκτές οι επιχειρήσεις που λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές: επιχειρήσεις εταιρικού / εμπορικού χαρακτήρα: Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε, ατομικές επιχειρήσεις και Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4019/2011, Συνεταιρισμοί.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης).

Η απάντηση τροποποιείται βάσει της με Α.Π. 1773/446/Α2/08.04.2016 Απόφασης πρώτης (1ης) τροποποίησης της πρόσκλησης ως εξής:

Στη Δράση γίνονται δεκτές οι επιχειρήσεις που λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές: επιχειρήσεις εταιρικού / εμπορικού χαρακτήρα: Ανώνυμη Εταιρία, Ναυτιλιακή Εταιρεία Πλοίων Αναψυχής (ΝΕΠΑ), Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε, ατομικές επιχειρήσεις και Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4019/2011, Συνεταιρισμοί

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης).

12. Μπορεί κάποιος ενδιαφερόμενος να μην διαθέτει τον ΚΑΔ της επένδυσης;

Απάντηση: Μπορεί να μην διαθέτει τον ΚΑΔ της επένδυσης κατά την υποβολή της αίτησης, θα πρέπει όμως να τον διαθέτει **πριν την πρώτη εκταμίευση.**

Σημειώνεται ότι ο ΚΑΔ επένδυσης θα πρέπει να είναι συμπληρωματικός του ΚΑΔ της επιχείρησης. Για τις λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις δεν θεωρούνται συμπληρωματικοί οι ΚΑΔ 55.1, 55.2, 55.3.

Διευκρινίζεται ότι η επιχείρηση θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να έχει συσταθεί ως τουριστική επιχείρηση, με επιλέξιμο για την Δράση ΚΑΔ μέχρι 31/12/2015.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)

Η δεύτερη παράγραφος της απάντησης αναδιαμορφώνεται βάσει της με Α.Π. 1773/446/Α2/08.04.2016 Απόφασης πρώτης (1ης) τροποποίησης της πρόσκλησης ως εξής:

Ο ΚΑΔ επένδυσης, στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν τον διαθέτει μέχρι 31.12.2015, θα πρέπει να είναι συμπληρωματικός του ΚΑΔ της επιχείρησης, δηλαδή να εμπλουτίζει, διευρύνει και αναβαθμίζει τις προσφερόμενες υπηρεσίες/προϊόντα της επιχείρησης. Για τις λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις δεν θεωρούνται συμπληρωματικοί οι ΚΑΔ 55.1, 55.2, 55.3.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)

13. Μπορούν να επιδοτηθούν δημόσιες επιχειρήσεις ή franchise ;

Απάντηση:

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης:

- οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, καθώς και επιχειρήσεις που εξομοιώνονται με αυτές,
- οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κλπ).

Όλες οι επιλέξιμες δραστηριότητες αναφέρονται αναλυτικά **στο Παράρτημα ΙΙ της Πρόσκλησης.**

14.Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος;

Απάντηση:

Δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη ο ανακτήσιμος ΦΠΑ.

- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου.
- Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 « ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της Πρόσκλησης)

15.Ο εξοπλισμός που θα αγορασθεί μέσω του προγράμματος μπορεί να είναι μεταχειρισμένος;

Απάντηση: Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να είναι καινούργιος, αμεταχειριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 « ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της Πρόσκλησης)

16. Μπορεί μια επιχείρηση που βρίσκεται σε διαδικασία ανανέωσης της άδειας λειτουργίας να υποβάλλει στη Δράση;

Απάντηση: Η επιχείρηση θα πρέπει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης να έχει την κατά περίπτωση απαιτούμενη εν ισχύ άδεια λειτουργίας ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή την υποβληθείσα στον αρμόδιο φορέα αίτηση έκδοσης/ ανανέωσης αυτής, για τις επιλέξιμες τουριστικές δραστηριότητες. Σε αντίθετη περίπτωση απορρίπτεται εξ' αρχής από τη Δράση.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)

17.Υπάρχουν υποχρεωτικές δαπάνες και ποιές είναι αυτές;

Απάντηση: Υπάρχει η απαίτηση το άθροισμα του προϋπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών στις Κατηγορίες με α/α (1) Κτίρια, λοιπές εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος, (2) Μηχανήματα – Εξοπλισμός και (3) Εξοπλισμός και εγκαταστάσεις προστασίας Περιβάλλοντος και

εξοικονόμησης Ενέργειας και Ύδατος να είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 50% του συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της Πρόσκλησης)

18. Η προμήθεια αυτοκινούμενων σκαφών (πχ σκάφη θαλάσσης, θαλάσσια ποδήλατα) είναι επιλέξιμη δαπάνη; Σε ποια κατηγορία δαπανών εντάσσεται;

Απάντηση: Σε επενδυτικά σχέδια που έχουν ως έναν εκ των επιλέξιμων ΚΑΔ επένδυσης τον ΚΑΔ 49, τον ΚΑΔ 50, τον ΚΑΔ 77 ή αναλυτικούς αυτών, η προμήθεια αυτοκινούμενων μεταφορικών μέσων, σκαφών θαλάσσης χωρίς πλήρωμα και ποδηλάτων κάθε μορφής που προορίζονται προς εκμίσθωση, θεωρείται εξοπλισμός. **(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της Πρόσκλησης)**

19. Το κόστος έκδοσης των αδειών είναι επιλέξιμη δαπάνη;

Απάντηση: Δεν είναι επιλέξιμες οι υποχρεωτικές και οι σχετιζόμενες, είτε με την έκδοση αδειών είτε με την επίβλεψη δαπάνες.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της Πρόσκλησης)

20. Η μελέτη ανακαίνισης, διακόσμησης και λοιπές δαπάνες μελετών είναι επιλέξιμες;

Απάντηση: Δεν είναι επιλέξιμες στην Κατηγορία 1 (Κτίρια, λοιπές εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος) δαπάνες μελετών ανακαίνισης, διακόσμησης και λοιπές παρεμφερείς δαπάνες μελετών, εκτός εάν κατά την υλοποίηση και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης διαπιστωθεί ότι κατέληξαν σε εφαρμογή.

Επίσης δεν είναι επιλέξιμες οι μελέτες πυροπροστασίας, περιβαλλοντικών επιπτώσεων, απόκτησης άδειας λειτουργίας της επιχείρησης ή νόμιμου απαλλακτικού από αυτήν, μελέτες επαγγελματικού κινδύνου και παρεμφερείς μελέτες οι οποίες είναι απαραίτητες για την νόμιμη λειτουργία της επιχείρησης.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ, Ενότητα Α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ» της Πρόσκλησης)

21. Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες παραμετροποίησης λογισμικού;

Απάντηση: Οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια Λογισμικού είναι επιλέξιμες αρκεί το προμηθευόμενο λογισμικό να είναι καινούριο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού.

Το κόστος παραμετροποίησης Λογισμικού/Εφαρμογών και εκπαίδευσης στη χρήση αυτών είναι επιλέξιμο ως δαπάνη μέχρι και 20% του κόστους αγοράς του λογισμικού/εφαρμογής.

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν ιδιοκατασκευή λογισμικού από την ίδια την επιχείρηση που εγκρίθηκε για χρηματοδότηση.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ, Ενότητα Α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ» της Πρόσκλησης)

22. Για πόσο χρονικό διάστημα θα πρέπει να διατηρηθούν οι νέες αλλά και οι υφιστάμενες θέσεις εργασίας;

Απάντηση: Στην περίπτωση επιχορήγησης Μισθολογικού κόστους εργαζομένων (υφιστάμενου ή/και νέου Προσωπικού) θα πρέπει:

- Οι ΕΜΕ μισθωτής εργασίας της επιχείρησης του έτους 2015 να διατηρηθούν σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, όσο και κατά το τελευταίο έτος υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Ως τελευταίο έτος υλοποίησης θεωρούνται οι δώδεκα (12) μήνες που προηγούνται της ημερομηνίας ολοκλήρωσης του σχεδίου.
- Οι πρόσθετες επιχορηγούμενες ΕΜΕ να διατηρούνται κατά το τελευταίο έτος υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της Πρόσκλησης)

Η απάντηση τροποποιείται βάσει της με Α.Π. 1773/446/Α2/08.04.2016 Απόφασης πρώτης (1ης) τροποποίησης της πρόσκλησης ως εξής:

Στην περίπτωση επιχορήγησης Μισθολογικού κόστους εργαζομένων (υφιστάμενου ή/και νέου Προσωπικού) θα πρέπει:

- Οι ΕΜΕ μισθωτής εργασίας της επιχείρησης του έτους 2015 να διατηρηθούν σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, όσο και κατά το τελευταίο έτος υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Ως τελευταίο έτος υλοποίησης θεωρούνται οι δώδεκα (12) μήνες που προηγούνται της ημερομηνίας ολοκλήρωσης του σχεδίου.
- Στην περίπτωση επιχορήγησης νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού, οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) πρέπει να είναι πρόσθετες (δηλ. να προσαυξάνουν) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το έτος 2015.

Επιπλέον, η ενισχυθείσα επιχείρηση κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου οφείλει να διαθέτει τουλάχιστον τις ΕΜΕ μισθωτής εργασίας της επιχείρησης του έτους 2015, ανεξάρτητα από την επιδότηση μισθολογικού κόστους εργαζομένων (υφιστάμενου ή/και νέου προσωπικού). Σε περίπτωση παράβασης του όρου αυτού, ο δικαιούχος θα απεντάσσεται και θα οφείλει να επιστρέψει το σύνολο της χορηγηθείσας επιχορήγησης.

(βλέπε Κεφάλαια I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» και I.1.14 – «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ» της Πρόσκλησης)

23. Μπορεί κάποιος δικαιούχος να έχει χρηματοδοτηθεί στο παρελθόν από άλλα προγράμματα;

Απάντηση: Μεταξύ των βασικών προϋποθέσεων συμμετοχής μιας επιχείρησης είναι και οι ακόλουθες:

- να υποβάλει στο επενδυτικό της σχέδιο δαπάνες που δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν έχουν ενταχθεί σε άλλη Δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- να δεσμευθεί ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλη Δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ (ή 100.000 ευρώ για τον τομέα των μεταφορών) μέσα σε μία τριετία (τρέχον ημερολογιακό έτος και τα δύο (2) προηγούμενα ημερολογιακά έτη) πριν από τον χρόνο χορήγησης του εννόμου δικαιώματος της ενίσχυσης.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)

Επιπλέον διευκρινίζεται ότι η απόφαση που δημιούργησε δικαιώματα και υποχρεώσεις στους δυνητικούς δικαιούχους του καθεστώτος De Minimis των ΠΕΠ ΜΜΕ ήταν εκείνη της 30.10.2013. Συνεπώς δεδομένου ότι ελέγχουμε τα έτη 2016-2015-2014, η επιχορήγηση των ΜΜΕ για τους δυνητικούς του 2013 δεν μετράει στη σώρευση.

24. Ποιό είναι το ύψος δαπάνης για το μισθολογικό κόστος για νέα/ες θέση/εις εργασίας;

Απάντηση: Το μέγιστο επιλέξιμο ποσοστό/ ποσό στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του έργου για την εν λόγω δαπάνη είναι 40% και μέχρι 24.000€ ως ακολούθως: 12.000€ ανά ΕΜΕ (υφιστάμενη ή και νέα) και μέχρι δύο ΕΜΕ.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της Πρόσκλησης)

25. Μπορώ να προσλάβω τη/τον σύζυγο μου; Ή κάποιον άλλο συγγενή;

Δεν είναι επιλέξιμη η πρόσληψη συζύγων και συγγενών α' και β' βαθμού:

- **A' βαθμού:**
  - (κατιόντες - ανιόντες) γονείς, παιδιά
  - (εξ αγχιστείας) πεθερός, πεθερά
- **B' βαθμού:**
  - (κατιόντες - ανιόντες) παππούδες, γιαγιάδες, εγγόνια
  - (εξ αγχιστείας) γαμπρός, νύφη, κουνιάδος, κουνιάδα (γυναικάδελφοι)
  - (εκ πλαγίου) αδέρφια

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της Πρόσκλησης)

26. Είναι δυνατή η λήψη προκαταβολής από τη Δράση;

Απάντηση : Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, μέχρι το 40,0% της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής. Δύναται επίσης ο Δικαιούχος να κάνει χρήση των ειδικών τραπεζικών λογαριασμών με τη μορφή «Ανοιχτών Καταπιστευτικών Λογαριασμών (Escrow Accounts)» ή άλλων χρηματοδοτικών μέσων, υπό την προϋπόθεση να υπάρχει θεσμοθετημένο πλαίσιο ως προς τη λειτουργία τους.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.11.3 «ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ» της Πρόσκλησης).

27. Επιδοτούνται από το πρόγραμμα οι δαπάνες ανέγερσης νέου κτιρίου για την αύξηση των κλινών υφιστάμενου τουριστικού καταλύματος;

Απάντηση: Οι δαπάνες ανέγερσης επιδοτούνται αρκεί να αφορούν στο υφιστάμενο κατάλυμα και σήμα λειτουργίας. Η επιχείρηση κατά την ολοκλήρωση θα πρέπει να προσκομίσει νέο ενιαίο ειδικό σήμα λειτουργίας με το οποίο θα αποδεικνύεται η προσθήκη των νέων κλινών, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ΦΕΚ 175Α/08.08.2013 (Απλούστευση διαδικασιών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τουρισμό, αναδιάρθρωση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και λοιπές διατάξεις).

28. Μία επιχείρηση τουριστική που έχει επιλέξιμους ΚΑΔ καταλύματος, αλλά και Rent a car μπορεί να κάνει επενδυτικό σχέδιο και στους δύο επιλέξιμους ΚΑΔ;

Απάντηση: Στην περίπτωση επιχείρησης που διαθέτει επιλέξιμους για την Δράση ΚΑΔ καταλυμάτων καθώς και ΚΑΔ λοιπών τουριστικών επιχειρήσεων, το επενδυτικό σχέδιο μπορεί να αφορά και στις δύο κατηγορίες ΜΟΝΟ όταν αποδεικνύεται και τεκμηριώνεται ότι οι λοιπές δραστηριότητες εμπλουτίζουν/αναβαθμίζουν το κατάλυμα στο οποίο γίνεται η επένδυση. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση αξιολογείται ως κατάλυμα. Σε αντίθετη περίπτωση, το επενδυτικό του σχέδιο πρέπει να αφορά σε μια από τις δύο κατηγορίες και η επιχείρηση αξιολογείται αντίστοιχα (ως κατάλυμα ή ως λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις)

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)

29. Σε περίπτωση επιχορήγησης πρέπει να διατηρηθεί το προσωπικό είτε ζητηθεί επιδότηση (κάλυψη δαπανών) για το προσωπικό είτε όχι;

Απάντηση: Μια ενισχυθείσα επιχείρηση κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου της οφείλει να διαθέτει τουλάχιστον τις ΕΜΕ μισθωτής εργασίας του έτους 2015, ανεξάρτητα από την επιδότηση μισθολογικού κόστους εργαζομένων (υφιστάμενου ή/και νέου προσωπικού). Σε περίπτωση παράβασης του όρου αυτού, ο δικαιούχος θα απεντάσσεται και θα οφείλει να επιστρέψει το σύνολο της χορηγηθείσας επιχορήγησης.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.14 «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ» της Πρόσκλησης)

30. Είναι Α.Ε. με άλλες δραστηριότητες από τα τουριστικά. Έχει όμως ανοίξει ως υποκατάστημα το ξενοδοχείο. Ο κύκλος εργασιών θα αναφέρεται μόνο στο ξενοδοχείο ή στην Α.Ε.;

Απάντηση: Εφόσον η επιχείρηση έχει επιλέξιμο για την Δράση ΚΑΔ μέχρι 31/12/2015 και απασχολεί κατά μέσο όρο μισή (0,50) ΕΜΕ μισθωτής εργασίας, η οποία αφορά μόνο στην τουριστική δραστηριότητα της επιχείρησης, μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης για την Δράση. Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει μικτή δραστηριότητα και αυτή αφορά σε συναφείς δραστηριότητες με την τουριστική, τότε ο κύκλος εργασιών που θα δηλώνεται θα είναι το σύνολο του κύκλου εργασιών της επιχείρησης. Σε περίπτωση που η μικτή δραστηριότητα αφορά δραστηριότητες μη σχετικές με την τουριστική, τότε θα λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών της τουριστικής δραστηριότητας.

31. Έχει γίνει μεταβίβαση το 2014 ατομικής επιχείρησης (και κατά συνέπεια αλλαγή ΑΦΜ), που υπάρχει από το 2003. Μπορεί να υποβάλλει αίτηση ως υφιστάμενη από το 2003 ή ως νέα από το 2014;

Απάντηση: Σημειώνεται ότι δεν ρυθμίζεται στο νόμο περίπτωση μετατροπής ατομικής επιχείρησης σε κάποιο άλλο εταιρικό τύπο. Αντιθέτως, η απόφαση του Εφετείου Αθηνών 2268/2005 έκρινε ότι δεν είναι δυνατή η μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε Α.Ε ή σε οποιοδήποτε άλλο εταιρικό τύπο λόγω έλλειψης νομικής προσωπικότητας της ατομικής επιχείρησης. Στις περιπτώσεις αυτές δεν πρόκειται για γνήσια μετατροπή, αφού δε μπορεί να γίνει λόγος για συνέχιση της ίδιας νομικής προσωπικότητας ή για κατά νόμο συνέχιση της ίδιας επιχείρησης, αλλά για «καταχρηστική μετατροπή», αφού στην ουσία πρόκειται για ίδρυση νέας εταιρείας στην οποία εισφέρεται η περιουσία της μετατρεπόμενης επιχείρησης. (βλ. Περράκης Ε., Το δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρείας, 66-67, αρ. 3). Συνεπώς, για τους σκοπούς υπαγωγής στο πρόγραμμα δύναται να εξετάζεται/αξιολογείται ως υφιστάμενη μόνο επιχείρηση η οποία προέκυψε ύστερα από ρυθμιζόμενη στο νόμο μετατροπή. Επομένως, η επιχείρηση αυτή μπορεί να υποβάλλει αίτηση ως συσταθείσα το έτος 2014.

32. Επιχειρηματίας που έκανε σύσταση επιχείρησης πριν το 2000 θέλει τώρα [μετά την 31/12/2015] να κάνει μεταβίβαση στον γιο του. Μπορεί; Θα θεωρηθεί υφιστάμενη ή νέα επιχείρηση; Εναλλακτικά, μπορεί να κάνει μεταβίβαση της επιχείρησης μετά την ένταξη στο πρόγραμμα;

Απάντηση: Προκειμένου να θεωρηθεί ως υφιστάμενη επιχείρηση, τέτοια που προέκυψε κατόπιν μετατροπής ή μετασχηματισμού της, θα πρέπει να έχουν τηρηθεί οι όροι και προϋποθέσεις των οριζόμενων στο δίκαιο περί εταιρειών όπου και προβλέπονται ειδικά οι περιπτώσεις μετασχηματισμού εταιρειών, οι σχετικές διαδικασίες και έννομες συνέπειες. Σημειώνεται ότι για τη περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων, δεν ρυθμίζεται τέτοια ειδικά κατά νόμο (πλην του φορολογικού), θα πρόκειται περί «καταχρηστικής μετατροπής», αφού στην ουσία πρόκειται για ίδρυση νέας εταιρείας στην οποία εισφέρεται η περιουσία της μετατρεπόμενης επιχείρησης.

Αναφορικά με το αντίστοιχο ερώτημα που αφορά στον χρόνο μετά τη πράξη ένταξης, δηλαδή τη μεταβίβαση της επιχείρησης μετά την ένταξη στο πρόγραμμα, πρέπει να σημειωθεί ότι θα ισχύσει ακριβώς η ίδια αντιμετώπιση ως ανωτέρω. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να εξετασθεί, και

τούτο μάλιστα σε κάθε περίπτωση μετατροπής ή μετασχηματισμού, αν πρόκειται για αλλαγή στη φύση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της επένδυσης που ενδέχεται να δημιουργεί αθέμιτο πλεονέκτημα σε οικονομικό φορέα και άρα να επάγεται σημαντική τροποποίηση στη πράξη με αποτέλεσμα να εφαρμόζεται το άρθρο 71 ΚΑΝ 1303/2013 (μακροχρόνιες υποχρεώσεις επενδυτών) και που επισύρει την άρση της συνδρομής των διαρθρωτικών ταμείων στην υπόψη πράξη.

33. Μπορεί υφιστάμενο ξενοδοχείο να προσθέσει ΚΑΔ ενοικιαζόμενων αυτοκινήτων και να επιδοτηθεί και για τους δύο ΚΑΔ ;

Απάντηση: Η επιχείρηση δεν έχει την υποχρέωση να διαθέτει τον ΚΑΔ επένδυσης κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης αλλά οφείλει να τον διαθέτει πριν την πρώτη εκταμίευση. Ο ΚΑΔ επένδυσης στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν τον διαθέτει μέχρι 31.12.2015, θα πρέπει να είναι συμπληρωματικός του ΚΑΔ της επιχείρησης, δηλαδή να εμπλουτίζει, διευρύνει και αναβαθμίζει τις προσφερόμενες υπηρεσίες/προϊόντα της επιχείρησης και επομένως να ασκείται εντός του ξενοδοχείου. Για τις λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις δεν θεωρούνται συμπληρωματικοί οι ΚΑΔ 55.1, 55.2, 55.3.

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)

34. Μία επιχείρηση (ένα ΑΦΜ) μπορεί να κάνει αίτηση και να επιδοτηθεί και για τις άλλες Δράσεις του ΕΠΑνεΚ;

Απάντηση: Υπάρχει περιορισμός ως προς τη συμμετοχή ενός δυνητικού δικαιούχου σε περισσότερες από μία Δράσεις του ΕΠΑνεΚ για τις οποίες έχουν δημοσιευθεί προσκλήσεις στις 11 Φεβρουαρίου 2016, ανεξάρτητα εάν η αίτησή του αφορά σε άλλο ή πολύ περισσότερο στο ίδιο επιχειρηματικό σχέδιο. Η ΕΥΔ ΕΠΑνεΚ/Ο ΕΦ της Δράσης επιφυλάσσεται για τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται από τον δικαιούχο

(βλέπε Κεφάλαιο I.1.4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της Πρόσκλησης)

35. Είναι επιλέξιμη νομική μορφή η Συμπλοιοκτησία;

Απάντηση: Η συμπλοιοκτησία (άρθρα 10 επ. του ΚΙΝΔ) δεν αποτελεί επιλέξιμο τύπο εταιρείας για την Δράση του τουρισμού διότι αφενός δεν περιλαμβάνεται ρητά στις επιλέξιμες νομικές μορφές στην Πρόσκληση, αφετέρου αποτελεί ειδική περίπτωση κοινωνίας δικαίωματος την οποία έχουμε εξαιρέσει από τις Δράσεις μας.

36. Μία επιχείρηση που έχει δύο διαφορετικά ξενοδοχεία στην ίδια περιφέρεια, με όλα τα σήματα και τις άδειες, μπορεί να επενδύσει και στα δύο; Και αν ναι, πως γίνεται η βαθμολόγηση;

Απάντηση: Μπορεί να επενδύσει και στα δύο ξενοδοχεία εφόσον η επένδυση πραγματοποιηθεί αποκλειστικά σε μια μόνο Περιφέρεια. Στην περίπτωση που η επιχείρηση έχει περισσότερα του ενός καταλύματα για τη βαθμολόγηση των κριτηρίων της Ομάδας Α που αφορούν στην κατάσταση της επιχείρησης συμπληρώνονται τα στοιχεία για κάθε σήμα σε καθένα από τα κριτήρια της ομάδας Α και εξάγεται ο μέσος όρος του κριτηρίου.

37. Σε περίπτωση που μια τουριστική μονάδα απασχολεί με εργόσημο προσωπικό μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα ενίσχυσης τουριστικών επιχειρήσεων?

Απάντηση: Σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21 του ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 74 του ν. 4144/2013, το εργόσημο εκδίδεται υπό τον τρόπο που ορίζεται στις εν λόγω διατάξεις, αφορά καταβολή μισθού και ασφαλιστικών εισφορών και αναφέρεται σε συγκεκριμένες και ρητά κατονομαζόμενες στο νόμο κατηγορίες περιστασιακά απασχολουμένων. Αν και ο τρόπος αυτός καταβολής μισθού και ασφαλιστικών εισφορών αυτών των κατηγοριών των περιστασιακά απασχολουμένων προβλέπεται στον νόμο, κατά την έννοια και απαίτηση του οδηγού δεν δύναται να θεωρηθεί μονάδα εργασίας καθώς στην έννοια της ΕΜΕ περιλαμβάνονται εκείνες οι περιπτώσεις στις οποίες υφίσταται σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης.

38. Τι γίνεται με το De minimis στην περίπτωση του προηγούμενου προγράμματος «Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς Μεταποίησης, Τουρισμού, Εμπορίου – Υπηρεσιών» (ΠΕΠ ΜΜΕ) που είχε δυνητικούς δικαιούχους που εντάχθηκαν οριστικά μέσα στο 2014; Θα πρέπει να υπολογιστεί η επιδότηση που πήραν;

Απάντηση: Η απόφαση που δημιούργησε το πρώτο δικαιώματα και υποχρεώσεις στους δυνητικούς δικαιούχους του καθεστώτος De Minimis των ΠΕΠ ΜΜΕ ήταν εκείνη της 30.10.2013. Οι τυχόν μεταγενεστέρως εκδοθείσες πράξεις είχαν διαπιστωτικό χαρακτήρα περί της τήρησης εκ μέρους των δικαιούχων των όρων που είχαν τεθεί στη πράξη της 30.10.2013 (υλοποίηση 30% φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και επαλήθευση ή εξασφάλιση δανεισμού 20% με επαλήθευση). Συνεπώς, ελέγχουμε για σώρευση τις επιχορηγήσεις των ετών 2016, 2015, 2014 και η επιχορήγηση των ΠΕΠ ΜΜΕ για τους δυνητικούς του 2013 δεν μετράει στην σώρευση.

39. Τι εννοείτε με τον όρο «προσβασιμότητα ΑΜΕΑ»; Ειδικότερα για τα τουριστικά καταλύματα, πώς εφαρμόζονται οι προδιαγραφές αυτές; Ποιους χώρους της επιχείρησης αφορά, αυτούς που είναι για το κοινό ή τις θέσεις-χώρους εργασίας; Ποιες είναι οι επίσημες προδιαγραφές βάση των οποίων πιστοποιείται η «προσβασιμότητα» σε κάθε επιχείρηση και με τις οποίες θα γίνει και ο αντίστοιχος έλεγχος από τους αρμόδιους ελεγκτές του προγράμματος;

Απάντηση: Για όλες τις τουριστικές επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν να κάνουν με το ευρύ κοινό, θα πρέπει να εφαρμοστεί **το ισχύον σχετικό και ειδικό θεσμικό πλαίσιο** και οι

αντίστοιχες προδιαγραφές, ώστε να διασφαλιστεί η διευκόλυνση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων.

Ειδικότερα για τα ξενοδοχεία, ισχύουν τα κάτωθι :

1. Υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 4067/2012 (Α' 79) σχετικά με την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων.
2. Ο ελάχιστος αριθμός δωματίων για άτομα μειωμένης κινητικότητας (Α.Μ.Κ.) στα ξενοδοχεία ορίζεται σε ποσοστό 5% επί της συνολικής δυναμικότητας του καταλύματος. Η εφαρμογή του ανωτέρω ποσοστού είναι υποχρεωτική μέχρι του αριθμού των πέντε (5) συνολικά δωματίων για Α.Μ.Κ.
3. Για τη διαμόρφωση χώρων που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση Α.Μ.Κ. εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 26 του Ν. 4067/2012 και στην εγκύκλιο 9 με Α.Π οικ. 29467/13.6.2012 του Γραφείου Μελετών για ΑμεΑ του ΥΠΕΚΑ.
4. Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση με Αριθμ. 216/2015 ΦΕΚ 10 Β' «Καθορισμός τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών και βαθμολογούμενων κριτηρίων για τα ξενοδοχεία και κατάταξη αυτών σε κατηγορίες αστέρων» διευκρινίζονται θέματα που αφορούν στην προσβασιμότητα των ΑμεΑ στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

Επιπλέον :

- Στην περίπτωση νέας ή αναβαθμιζόμενης ιστοσελίδας αυτή θα πρέπει να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το/τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα.
- Σε περίπτωση αγοράς λογισμικού εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το/τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).

(βλέπε Κεφάλαιο Ι.1.6.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της Πρόσκλησης)

40.Στις δαπάνες για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από εγκατάσταση Α.Π.Ε., αναφέρεται ότι: 1) Η παραγόμενη ηλεκτρική ισχύς της εγκατάστασης ΑΠΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης, 2) Η παραγόμενη ηλεκτρική ισχύς της εγκατάστασης ΑΠΕ δεν αποφέρει οικονομικό όφελος. Πώς αποδεικνύονται τα παραπάνω;

Απάντηση:

- 1) Το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης προκύπτει από την ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης στην οποία εγκαθίσταται η υπό ένταξη εγκατάσταση από ΑΠΕ.
- 2) Για τις περιπτώσεις εγκατάστασης συστημάτων ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται η Σύμβαση Σύμβασης με ΔΕΔΔΗΕ.
- 3) Ο επενδυτής δεν θα έχει ούτε θα αποκτήσει ΚΑΔ που να αφορά σε παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

41.Η Ναυτική Εταιρεία είναι μια ειδική μορφή Α.Ε.. Μπορεί να επιδοτηθεί από το πρόγραμμα ;

Απάντηση:

Με τις υπ' αριθμ. 101/2008 Απόφαση Ελεγκτικού Συνεδρίου και υπ' αριθμ. 1273/1991 Εφ. Αθηνών έχει κριθεί ότι οι ναυτικές εταιρείες του Ν. 959/1976 αποτελούν ανώνυμες εταιρείες με ειδικό εμπορικό σκοπό - την κυριότητα, εκμετάλλευση και διαχείριση ελληνικών εμπορικών πλοίων. Αναφορικά δε με τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ημερόπλοιων τουριστικών πλοίων ν. 4256/2014, η δραστηριότητά τους ρυθμίζεται στο άρθρο 12 αυτού, ενώ οι επιχειρήσεις αυτές λαμβάνουν την μορφή Ναυτικής εταιρείας του Ν. 959/1979.

Υπό το δεδομένο αυτό, για τη δράση «Ενίσχυση Τουριστικών ΜΜΕ για τον εκσυγχρονισμό και τη ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών» αποκλείονται οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των εμπορικών θαλασσιών μεταφορών αλλά είναι επιλέξιμες οι επιχειρήσεις που έχουν νομική προσωπικότητα και η δραστηριότητά τους ρυθμίζεται από τις διατάξεις των ν. 438/1976, 959/1979, 2743/1999 και 4256/2014 και συνίσταται στη κτήση κυριότητας και εκμετάλλευση ή διαχείριση πλοίων αναψυχής όπως πχ οι ΝΕΠΑ. Κατά συνέπεια και οι ΝΕ του Ν. 959/1979 στο μέτρο που ασκούν επιλέξιμες τουριστικές δραστηριότητες είναι επίσης επιλέξιμες.

Η διαφορά της ΝΕ από τη ΝΕΠΑ συνίσταται στο ότι η πρώτη εκμεταλλεύεται τουριστικά πλοία έναντι αντιτίμου ανά επιβάτη και εκδρομή ενώ η ΝΕΠΑ ναυλώνει εξ ολοκλήρου το πλοίο.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ανωτέρω και αφού οι δραστηριότητες των εν προκειμένω ΝΕ ομοιάζουν περισσότερο προς εκείνη της ΝΕΠΑ (δηλαδή εκμεταλλεύονται πλοίο) συμπεριλαμβάνονται ως υποκατηγορία της ΝΕΠΑ στο σχετικό πεδίο του πληροφοριακού συστήματος ΠΣΚΕ.

Σημείωση: Οι παρούσες απαντήσεις συνιστούν απλές διευκρινίσεις και δεν συνιστούν τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων της Πρόσκλησης της παρούσας Δράσης και των Παραρτημάτων της.